

RAD ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

Član 44. stav 7. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17, 31/23, 58/25), propisuje : raspoređivanje na rad za opće dobro na slobodi, u smislu vrste i radnog mjesta, obavlja kantonalno ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osuđenika, vodeći računa o njegovim sposobnostima i znanjima.

1. Rad za opće dobro na slobodi, na području Kantona Sarajevo, izvršava se od dana 15.11.2011. godine.
2. Rad za opće dobro na slobodi je alternativna krivična sankcija kojom se počiniocima krivičnih djela za koja je zapriječena kazna zatvora u trajanju do jedne godine, ista, uz dobrovoljni pristanak osuđenog, zamjenjuje društveno korisnim radom – radom za opće dobro na slobodi, u trajanju od najmanje 10, do najviše 90 radnih dana.
3. Raspon izrečene sankcije rada za opće dobro na slobodi zavisi od dužine utvrđene zatvorske kazne.
4. Svrha kažnjavanja se postiže na način da osuđena osoba, kojoj je ograničena sloboda ne bude isključena iz društva, već da uz pomoć društvene zajednice, dobrovoljno, radom i ličnim postupcima, razvije svijest i odgovornost o štetnosti određenih ponašanja i posljedicama počinjenog krivičnog djela.
5. Ukoliko osuđena osoba ne pristupi izvršavanju rada za opće dobro na slobodi, samovoljno prekine izvršavanje rada za opće dobro na slobodi, ili tokom trajanja izvršavanja zanemaruje svoje obaveze, o tome se obavještava nadležni sud koji je izrekao predmetnu sankciju, radi zamjene rada za opće dobro na slobodi, već izrečenom kaznom zatvora u srazmjerno preostalom ili ukupno izrečenom vremenu trajanja zatvorske kazne.
6. Rad za opće dobro na slobodi, izvršava se u organizacijama od javnog interesa osnovanim na području Kantona Sarajevo, a koje obavljaju javnu djelatnost u okviru koje se može ostvariti opća i posebna svrha izvršavanja krivično pravnih sankcija.
7. Ove organizacije, čiju listu nakon izvršenih konsultacija, utvrđuje Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, predstavljaju poslodavca u postupku izvršavanja rada za opće dobro na slobodi i sa kojima se, kao poslodavcima, potpisuju ugovori o izvršavanju rada za opće dobro na slobodi, a koji ugovori imaju jednogodišnji rok važenja.
8. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, trenutno ima potpisane ugovore sa KJKP Rad, KJKP Gradski saobraćaj, KJKP Tržnice-Pijace, KJKP Pokop, KJP PD Butmir, JU TZ KAMPUS KS i Humanitarnom organizacijom Pomozi.ba, koji obezbjeđuju 55 radnih mjesta za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi.
9. Ovim ugovorima su definisana međusobna prava i obaveze ugovornih strana, a na osnovu kojih se osuđene osobe, kojima je izrečena alternativna krivična sankcija rad za opće dobro na slobodi, upućuju na izvršavanje sankcije.

10. Osuđene osobe, koje se raspoređuju i upućuju na izvršavanje rada za opće dobro na slobodi, obavljaju poslove iz nadležnosti i opisa poslova pravne osobe u koju su raspoređeni i upućeni.
11. Neposredan nadzor nad izvršavanjem rada za opće dobro na slobodi u navedenim pravnim osobama, obavljaju uposlenici - povjerenici za obavljanje rada za opće dobro na slobodi.
12. Svi povjerenici za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi, prošli su posebnu obuku u Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo.
13. U trenutnom periodu važenja ugovora o izvršavanju rada za opće dobro na slobodi, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo u javnim kantonalnim komunalnim preduzećima sarađuje sa ukupno 16 povjerenika za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi i to sa po jednim povjerenikom u KJKP Rad, Gradski saobraćaj, Tržnice-Pijace, Pokop i KJU Butmir, te 10 povjerenika u Javnoj ustanovi Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo i jednim povjerenikom u Humanitarnoj organizaciji Udruženje Pomozi.ba.
14. Posebno ističemo izuzetnu društvenu odgovornost navedenih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća, ogroman angažman uprava, povjerenika za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi i svih ostalih uposlenika, te prepoznavanje društvenog značaja izvršavanja rada za opće dobro na slobodi.
15. U prethodnom petogodišnjem periodu, broj presuda je sljedeći:

- 2020. godina – 178 presuda,
- 2021. godina – 138 presuda,
- 2022. godina – 112 presuda,
- 2023. godina – 93 presude,
- 2024. godina – 99 presuda.

16. U strukturi krivičnih djela koja su počinile osuđene osobe koje izvršavaju rad za opće dobro na slobodi, dominiraju nedozvoljeno posjedovanje, upotreba ili omogućavanje upotrebe narkotičkih sredstava, zatim manji imovinski delikti (krađe, šumske krađe, džepne krađe, prevare), te krivična djela nanošenja tjelesnih povreda i nasilja u porodici.
17. Osuđene osobe, koje su do sada upućivane na izvršavanje rada za opće dobro na slobodi su dominantno bili muškarci mlađe životne dobi sa nižim stepenom formalnog obrazovanja, u najvećem broju korisnici narkotičkih sredstava, te manji broj ženskih osoba, osuđenih za izvršenje lakših imovinskih delikata i nedozvoljeno posjedovanje narkotičkih sredstava.
18. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, kontinuirano sarađuje sa Općinskim sudom u Sarajevu i postupa po svim odlukama suda.